Ongevraagd advies stadsdeelcommissie

Stadsdeel:	Amsterdam Zuidoost
Onderwerp:	Integrale visie en beleid voor de veiligheid en gelijkwaardige beleving van vrouwen in Amsterdam-Zuidoost
Portefeuille:	Algemene Zaken
Opgesteld door (leden commissie):	TAM Luqman, PvdA
Ingediend met:	C Esajas, D66
	M Simons, GroenLinks
	M Idsinga, PvdA
	M Reemnet, BIJ1
Gericht aan:	T. Jadnanansing
Datum commissievergadering:	10 maart 2026 (vaststellen)
Datum dagelijks bestuur:	30 juni 2026

Over ongevraagde adviezen: de toelichting op de verordening (art. 19) stelt dat de stadsdeelcommissie het DB ongevraagd kan adviseren. Deze adviezen kunnen ook de bevoegdheden van B&W en raad betreffen (toelichting art. 30), de twee organen aan wie de commissie niet direct adviseert. Als het ongevraagd advies de taken en verantwoordelijkheden betreft die B&W niet aan het DB heeft gemandateerd, geleidt het DB het ongevraagd advies via de betreffende wethouder door aan het college van B&W.

Ongevraagd advies stadsdeelcommissie:
Integrale visie en beleid voor de veiligheid en gelijkwaardige beleving van vrouwen in Amsterdam-Zuidoost

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid, maar we weten dat die veiligheid niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Voor veel vrouwen is het vermijden van bepaalde straten, fietspaden of pleinen geen keuze, maar dagelijkse realiteit. Uit onderzoek onder Amsterdammers blijkt dat een grote meerderheid van de vrouwen plekken mijdt uit angst of een gevoel van onveiligheid. Dat is geen incident, dat is een structureel signaal.

De tragische moord onlangs van een jonge vrouw heeft ons opnieuw geconfronteerd met een harde waarheid: wanneer geweld tegen vrouwen escaleert tot femicide, zijn we te laat. Dan praten we niet meer over beleving, maar over onomkeerbaar verlies. Veiligheidsbeleid mag daarom niet pas reageren ná een tragedie, het moet preventief, structureel en vanuit het perspectief van vrouwen worden vormgegeven.

In Zuidoost bouwen we aan sterke gemeenschappen, aan kansen voor jongeren en aan een toekomstbestendig stadsdeel. Maar echte kansengelijkheid begint bij veiligheid. Als vrouwen zich niet vrij voelen om zich te bewegen, te werken, te studeren of maatschappelijk actief te zijn, dan beperken we niet alleen hun vrijheid maar ook de kracht van onze hele gemeenschap.

Daarom pleit ik ervoor dat wij ons beleid expliciet gaan vormgeven door de ogen van vrouwen, net zoals we vanuit Child Friendly City Communities met jongeren doen. Dat we veiligheid niet alleen technisch benaderen met verlichting en infrastructuur maar ook sociaal, preventief en normatief. Dat we inzetten op vroegsignalering, meldmogelijkheden, empowerment en betrokkenheid van mannen en jongens. Want veiligheid voor vrouwen is geen niche-onderwerp. Het is een fundament van een rechtvaardige stad.

Commissieleden, met dit advies vragen wij het dagelijks bestuur om hierin verantwoordelijkheid te nemen in ons stadsdeel én richting de gemeenteraad.

Constaterende dat:

1. Vrouwen in Amsterdam zich aanzienlijk vaker onveilig voelen in de openbare ruimte; uit een onderzoek onder ruim 2.100 Amsterdammers blijkt dat 85% van de vrouwen bepaalde plekken in de stad mijden uit veiligheidsgevoel, en dit is hoger dan bij mannen. (amsterdam.headliner.nl)
2. Recente dodelijke geweldsincidenten tegen jonge vrouwen in Amsterdam hebben pijnlijk duidelijk gemaakt dat openbare ruimte, zoals fietspaden en slecht verlichte routes, onveilig kan aanvoelen of daadwerkelijk onveilig kan zijn.
3. De gemeente Amsterdam inmiddels extra maatregelen heeft aangekondigd om de veiligheid van vrouwen op straat te verbeteren zoals het beter verlichten van fietspaden anderen maatregelen in de openbare ruimte, en hiermee expliciet wil kijken door de ogen van vrouwen naar infrastructuur en beleving. Zie hier: https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/vrouwen-veiliger-maken-stad/ en inderegioamsterdam.nl.
4. Deze landelijke en stedelijke maatregelen nog niet voldoende zijn om structurele ongelijkheid in veiligheid en participatie te bestrijden, en vrouwen nog steeds signalen geven van onveiligheid, ongelijke participatie en onvoldoende betrokkenheid bij beleidsvorming;
5. Vrouwenonveiligheid niet alleen een praktische kwestie van verlichting en fysieke maatregelen is, maar ook vraagt om structurele, brede beleidsvorming, inclusief preventie, meldpunten, educatie, empowerment en verbinding met sociale en economische participatie;
6. Vroegtijdige interventies noodzakelijk zijn want bij femicide is het al te laat en preventieve beleidsontwikkeling daarom prioriteit verdient.

De stadsdeelcommissie adviseert daarom het volgende:

1. Een visie en integraal beleidskader te ontwikkelen voor Amsterdam-Zuidoost, specifiek gericht op veiligheidsbeleving en veiligheid van vrouwen, dat:
   - expliciet het vrouwelijke perspectief en de ervaringen van vrouwen verwerkt bij de inrichting van openbare ruimte, routes, OV-locaties, uitgaansgebieden, schoolomgevingen en sociale ruimtes;
   - structurele maatregelen koppelt aan participatie, onderwijs, economische zelfstandigheid, empowerment, preventie, vroegsignalering en toegankelijke meld- en hulpstructuren voor Zuidoost;
   - meetbare doelstellingen vanuit een 0-meting bevat op het gebied van:
   - ervaren veiligheid (subjectieve beleving);
     - daadwerkelijke veiligheidsmaatregelen (fysieke infrastructuur en handhaving);
     - meldingsbereidheid, opvolging en effectiviteit van hulpverlening;
     - gendergelijkheid in participatie op werk, opleiding, ondernemerschap en politiek;
     - preventie van geweld tegen vrouwen, waaronder femicide.

   Het beleidskader te ontwikkelen vanuit een intersectionele benadering, met extra aandacht voor vrouwen die te maken hebben met meerdere vormen van ongelijkheid, en te zorgen dat het meldpunt onafhankelijk, laagdrempelig en toegankelijk is voor alle vrouwen, inclusief kwetsbare en gemarginaliseerde groepen, met ruimte voor meldingen van institutionele discriminatie of machtsmisbruik.
2. In dit beleidskader een specifiek, laagdrempelig en onafhankelijk meldpunt voor vrouwenonveiligheid, intimidatie, onderdrukking en discriminatie op te nemen, met duidelijke verwijzingen naar bestaande structuren indien aanwezig of de oprichting van een nieuw instituut, dat:
   - fysiek, telefonisch en digitaal bereikbaar is;
   - anoniem melden mogelijk maakt;
   - cultuursensitief en meertalig toegankelijk is;
   - actieve opvolging en terugkoppeling garandeert;
   - expliciet bescherming biedt aan klokkenluiders die misstanden signaleren, met waarborgen tegen repercussies.

Mogelijk één door vrouwen voor vrouwen meldpunt?

3. Een integrale casusregie in te richten, waarbij politie, wijkteams, zorg, onderwijs en lokale- en maatschappelijke organisaties samenwerken om meldingen van vrouwenonveiligheid vroegtijdig, effectief en samenhangend op te pakken.

4. De zichtbare en onzichtbare knelpunten in Zuidoost structureel in kaart te brengen, met actieve participatie van vrouwen uit diverse achtergronden en leeftijden, via wijkteams, scholen, lokale- en maatschappelijke organisaties, religieuze instellingen, ondernemers en bewonersgroepen, en deze inventarisatie periodiek te actualiseren.

5. Samen met politie, stadsdelen, experts en lokale- en vrouwenorganisaties programma's op te zetten, waarin mannen én jongens actief worden betrokken bij normverandering, respectvolle omgangsvormen en het tegengaan van straatintimidatie en geweld, en tegelijkertijd vrouwen en meisjes te versterken via weerbaarheid, leiderschap en economische zelfstandigheid.

6. Dit visiedocument en beleidskader te verankeren in de Gebiedsopgaven en het Masterplan Zuidoost, zodat vrouwenveiligheid integraal onderdeel wordt van jeugdbeleid, armoedebeleid, sociale basis en stedelijke ontwikkeling, met erkenning dat sterke en veilige vrouwen bijdragen aan sterke gezinnen en kansrijke kinderen. Bijvoorbeeld hoe met Child Friendly Cities Communities de wijken worden ingericht vanuit de ogen van kinderen.

7. Het beleidskader actief te agenderen bij Gemeente Amsterdam, met inzet van het stadsdeelbestuur om dit thema stedelijk te adresseren en te zorgen voor structurele budgettering in plaats van incidentele projectfinanciering.

8. Structureel middelen te reserveren voor uitvoering, monitoring en continuïteit van het meldpunt, preventieprogramma's en participatietrajecten.

9. Jaarlijks transparant, vanuit een 0-meting te rapporteren over de voortgang

Reactie DB op ongevraagd advies stadsdeelcommissie:

Op het thema veiligheid en gelijkwaardige beleving van vrouwen zijn de afgelopen periode, zeker ook in de nasleep van de moord op Lisa, diverse maatregelen genomen. Voordat ingegaan wordt op het advies, willen wij u graag hierover informeren, inclusief verwijzing naar nadere informatie hierover:

Vanuit de gemeenteraad en college van B&W zijn verschillende besluiten over het vrouwelijk perspectief en gendergelijkheid genomen, die raakvlakken met elkaar hebben en directie-overstijgend zijn:

- De gemeenteraad wil het vrouwelijk perspectief centraal stellen om te zorgen voor een gastvrije openbare ruimte. In het Initiatiefvoorstel 'Gastvrije openbare ruimte' zijn verschillende maatregelen benoemd die hieraan bij moeten dragen. Vanuit het fysiek domein wordt gezamenlijk gewerkt aan het toepassen van het vrouwelijk perspectief in het werken aan de openbare ruimte.
- In verschillende projecten wordt dit al toegepast als onderdeel van het praktijkonderzoek naar vrouwelijk perspectief op de openbare ruimte. In Zuidoost bijv. bij de Aanpak Metro Trein Stations: Zuidoostflank: metro- en treinstations veilig en toegankelijk | Gemeente Amsterdam. Ook is er in ZO belevingsonderzoek gedaan naar onderdoorgangen en in het verlengde daarvan loopt een pilot met verlichtingsprofielen (1 onder de Huntumdreef op het Bullewijkpad, 2 onder de Karspeldreef op het Bijlmerpleinpad en 3 onder de Flierbosdreef bij Hogevecht). Het project Optimaliseren Fietsschakels betrekt de uitkomst van deze pilot bij de binnen de scope van het project vallende onderdoorgangen. Dit zijn ongeveer 80 onderdoorgangen in Zuidoost. Ook heeft het team gebiedsontwikkeling Bijlmer een training gevolg over het vrouwelijk perspectief.
- De gemeenteraad wil gendermainstreaming toepassen op Amsterdams beleid (Initiatiefvoorstel Gendermainstreaming Amsterdams beleid) en heeft hiervoor kennisinstituut Movisie opdracht gegeven een gendermainstreaming instrument te ontwikkelen en deze te testen in drie pilots bij de afdelingen Werk en

Inkomen, Zorg, Sport en Bos. Een vierde pilot over sociale veiligheid is belegd bij V&OR;
- Door recent geweld tegen vrouwen is 6 miljoen extra geld gereserveerd voor een Maatregelenpakket geweld tegen vrouwen door het college B&W.
- In de raadsinformatiebrief van 19 december 2025 van de driehoek en het college van B&W zijn de extra maatregelen ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en ondersteuning van slachtoffers verder geconcretiseerd.
- De uitwerking van maatregelen voor een sociaal veilig en aantrekkelijke openbare ruimte zijn weergegeven in de raadsinformatiebrief van 9 februari 2026.

Reactie op advies 1: Integraal beleidskader
Voor dit belangrijke thema sluiten wij aan bij stedelijk beleid om zo meer slagkracht te hebben en effectiever te kunnen zijn in het agenderen van dit thema en het nemen van maatregelen. Als onderdeel van de aanpak werken we specifieke maatregelen uit voor zuidoost zoals de fietsroutes, verlichting bij onderdoorgangen, aanpassingen in de openbare ruimte, etc.

Reactie op advies 2: Meldpunt
Het is mogelijk om meldingen te doen van vrouwenonveiligheid, intimidatie, onderdrukking en discriminatie via verschillende routes. Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) heeft een inlooplocatie, waar slachtoffers van seksueel misbruik en ongewenste seksuele ervaringen zonder afspraak terecht kunnen voor een eerste gesprek, advies en ondersteuning. Sinds januari 2026 is de inlooplocatie 7 dagen per week van 09.00-21.00 uur geopend.
Met Wijk-Actie-Teams gaan we zelfs regelmatig deur aan deur in de buurten en proberen wij heel dicht bij bewoners te zijn, om te horen wat er speelt en waar nodig te kunnen kijken naar oplossingen. Er is een meldpunt zorg en woonoverlast. Ook kan via de gemeentesite verschillende soorten meldingen gedaan worden. Er is besloten geen nieuw meldpunt in te richten, omdat er al veel verschillende kanalen zijn voor het leggen van contact met de gemeente.

Reactie op advies 3: Casusregie
Bij elke melding of signaal wordt gekeken op welke wijze die het beste opgepakt wordt. Zo kunnen meldingen onveiligheid via Wijk-Actie-Teams opgepakt worden, waarin veel van de genoemde partners actief zijn. Het meldpunt Zorg en Woonoverlast voert regie op de afhandeling van meldingen en betrekt GGD, andere zorgpartners en politie. Er wordt ook casusregie gevoerd bij situaties van huiselijk geweld. Voortkomend uit het Masterplan hebben we in Zuidoost een innovatieve en langdurige aanpak opgezet om vrouwen uit onveilige thuissituaties te halen of te voorkomen dat zij daarin belanden. In deze aanpak werkt het stadsdeel samen met diverse zorginstanties en maatschappelijke organisaties gespecialiseerd in huiselijk geweld en met justitiële partijen. In de aanpak worden nieuwe maatregelen tegen huiselijk geweld ontwikkeld. Ook is er een multidisciplinaire Netwerkgroep die wekelijk bijeenkomt om de meest complexe huiselijk geweld casuïstiek te behandelen.

Reactie op advies 4: In kaart brengen knelpunten in Zuidoost
Om knelpunten in de openbare ruimte in kaart te brengen, is de methode 'inclusieve schouw' ontwikkeld, waarbij vanuit de diverse perspectieven naar situaties wordt gekeken. Er zijn in Zuidoost in 2025 ongeveer 5 inclusieve schouwen gehouden, waaruit verbeterpunten van de openbare ruimte uit zijn gekomen. Hoewel niet alle knelpunten eenvoudig opgepakt kunnen worden, wordt inmiddels wel gestart met het verbeteren van de onderdoorgangen in Zuidoost. Bovendien geeft het inzichten die in toekomstige ontwikkelingen worden meegenomen.

Een aantal van de specifieke projecten voor het stadsdeel Zuidoost:
- Vanuit het stadsdeel blijven we ook inzetten op de jaarlijkse veiligheidschecks (verlichting) 2/3x per jaa
- Aanpak Metro & Trein stations Zuidoostflank (AMTS) vanuit vrouwelijk perspectief.
- Project Optimaliseren Fietsschakels Zuidoostflank zet in op excellente fiets- en voetgangersroutes in de Zuidoostflank en verbindend naar de omgeving. Holterbergweg (tussen AMC tot aan Spaklerweg) maakt hier ook onderdeel vanuit.
- Spaklerweg verbeteren fietspad en aanleg voetpad tussen Joan Muyskensweg en van der Madeweg, zijde Macro. Dit wordt veel gebruikt door bewoners uit Zuidoost.
- ArenaPoort en gebied rond Arena: Korte en lange Termijn Maatregelen

Onderdeel van de maatgelen is ook het uitbreiding van het expertiseteam Openbare Ruimte en Mobiliteit met expertise voor een meer genderinclusieve kijk op de openbare ruimte.

Reactie advies 5: Betrekken plegers en tegengaan straatintimidatie
Met het stadsbrede maatregelenpakket en het programma Seksuele Intimidatie en Seksueel Geweld (SISG) is een combinatie van maatregelen opgezet. Onderdeel hiervan zijn de gesprekken met plegers, zoals laagdrempelige (groeps)interventies voor mannen en jongens om hen bewust te maken en (herhaling van) grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.
Voor het tegengaan van straatintimidatie is een pilot opgezet door Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte. Zuidoost is ook onderdeel van deze pilot, waarbij toezichthouder specifiek letten op straatintimidatie op verschillende locaties. Voor plegers van intimiderend gedrag starten nieuwe laagdrempelige (groeps)interventies voor mannen en jongens om hen bewust te maken en (herhaling van) grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

Reactie advies 6: Gebiedsopgaven en Masterplan Zuidoost
De gebiedsopgave en het masterplan zijn voor íedereen dus zeker ook voor het vrouwelijk perspectief. Voor het specifieke beleid sluiten we graag aan bij de stedelijke beleid omdat dat meer slagkracht geeft in de aanpak.

Reactie advies 7, 8 en 9: Agendering, structurele budgettering en rapportages
In de raadsinformatiebrief van 9 september 2025, heeft het college van B&W aangegeven dat 6 miljoen voor de komende twee jaar beschikbaar gesteld. Over de maatregelen en de resultaten hiervan zal regelmatig worden gerapporteerd via raadsinformatiebrieven. De volgende raadsinformatiebrief wordt eind juni verwacht.

Vastgesteld door het dagelijks bestuur op 30 juni 2026

M. Chen	T. Jadnanansing
Secretaris	Voorzitter